

Totaalbeeld Interbestuurlijk Toezicht Raalte 2025

Totaalbeeld 2025: Groen					
Financiën	Omgevingsrecht VTH (voorheen Wabo)	Omgevingsrecht (voorheen Wro)	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
Oranje	Groen	Groen	Groen	Groen	Groen

Motivering totaalbeeld

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Dit is uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT (2022). Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit haar eigen rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Beoordelingskader IBT

Basis voor de beoordeling is het geactualiseerde IBT beoordelingskader, dat na afstemming met de gemeenten, in december 2024 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld. Aanpassingen waren nodig in verband met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. Zo wordt nu gesproken over het domein Omgevingsrecht VTH (voorheen Wabo) en het domein Omgevingsrecht (voorheen Wro). Het Overijsselse interbestuurlijk toezicht heeft betrekking op de domeinen Financiën, Omgevingsrecht VTH, Omgevingsrecht, Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Totaalbeeld van de gemeente Raalte: groen

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen. De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2023 en 2024 was het beeld eveneens groen. De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop actie nodig is. Zoals afgesproken in de Bestuursovereenkomst IBT en het bijbehorende IBT-beoordelingskader gaat de provincie daarover in gesprek met de gemeente.

Beelden op de afzonderlijke domeinen

De domeinen Omgevingsrecht VTH, Omgevingsrecht, Informatie- en archiefbeheer, Huisvesting Statushouders en Erfgoed kleuren groen. Voor deze domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria.

Alleen het domein Financiën kleurt oranje. De begroting 2025 is structureel en reëel sluitend. De meerjarenraming is echter niet sluitend na een correctie door financieel toezicht van de provincie op de begroting als gevolg van het ramen van niet concrete taakstellingen. De kleuring van het IBT-beeld voor het domein financiën is daardoor oranje.

Voor oranje domeinen geldt dat de provincie, zoals hiervoor is aangegeven, het inhoudelijke gesprek wil voeren met de gemeente over de gesignaleerde risico's.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Financiën	Beoordeling Uw begroting 2025 is structureel en reëel sluitend. Dit betekent dat de gemeente onder het reguliere (repressieve) toezicht valt en de begroting 2025 zonder onze goedkeuring kan uitvoeren. De meerjarenraming is niet sluitend na een correctie door financieel toezicht van de provincie als gevolg van het ramen van niet concrete taakstellingen. Er zijn geen bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. De kleuring van het IBT-beeld voor het domein financiën is oranje. Context De gemeente Raalte presenteert de financiële consequenties in de vastgestelde begroting 2025. In deze begroting en meerjarenraming wordt nieuw beleid voorgesteld, dat tegemoetkomt aan de opgaven waar Raalte de komende jaren voor staat. Het gaat hierbij onder andere om 'de drie grote opgaven' (groeiopgave, opgave leefbare dorpen en wijken en opgave toekomstbestendig buitengebied). Opgaven binnen zowel het ruimtelijk-fysiek domein, het sociaal-maatschappelijk domein als het domein bestuur en ondersteuning. Dit nieuwe beleid heeft, naast de toekomstige autonome- en sociaal domein-ontwikkelingen, financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting. Voor de dekking hiervan heeft de gemeente in de begroting een verhoging van de OZB en diverse bezuinigingstaakstellingen opgenomen. De gemeente verwacht deze taakstellingen in de komende jaren concreet in te vullen. Vanuit financieel toezicht is bij gemeente Raalte aangegeven dat taakstellingen concreet onderbouwd en realistisch dienen te zijn, om te kunnen worden aangemerkt als structureel dekkingsmiddel. Omdat enkele taakstellingen onvoldoende concreet zijn ingevuld, zijn deze door de toezichthouder gecorrigeerd op het meerjarig begrotingssaldo. Dit leidt ertoe dat de meerjarenraming sluit met een structureel tekort, waardoor de gemeente, evenals afgelopen jaar, oranje blijft kleuren voor het IBT-domein financiën. Toelichting beoordeling Wij hebben geconstateerd dat: - uw gemeente in staat is, ondanks de financiële druk, de financiële consequenties voor nieuw beleid (deels) mee te nemen in de raming van de begroting 2025 (en verdere jaren). Wij vinden het positief dat u blijft investeren in uw gemeente. - veel gemeenten geconfronteerd zijn met tekorten in de meerjarenraming door het zogenoemde "ravijnjaar". Ook de meerjarenraming van uw gemeente laat tekorten zien. Om bij de komende begroting te zorgen voor een sluitende meerjarenraming heeft u al denkrichtingen opgenomen. Wij vinden het verstandig dat u hier al over heeft nagedacht. Maatregelen hebben vaak tijd	Oranje	- De geraamde uitgaven en inkomsten zijn structureel en reëel in evenwicht. Uit meerjarenbegroting is nog niet aannemelijk dat dit evenwicht behouden blijft, of, - de geraamde structurele uitgaven en inkomsten zijn niet in evenwicht. Uit de meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt hersteld, en/of, - er is sprake van één of meer bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen. <i>Intensiteit toezicht:</i> gemiddeld - Begroting vergt geen goedkeuring. - Verdiepingsvragen rondom meerjarige financiële problematiek. - Intensivering ambtelijk en bestuurlijk contact (2-5 x per jaar). - Monitoren van herstelmaatregelen/begrotingswijzigingen. - Het zijn van sparring partner. - Themaonderzoeken. - Onderzoek programma rekening met accountants-verslag. - Opvragen nota's deel onderwerpen financiële positie

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	nodig om ook daadwerkelijk gerealiseerd te worden. Wij zullen de bij de begroting 2026 uitgewerkte maatregelen beoordelen, daarbij gebruiken we de vastgestelde criteria uit het Gemeenschappelijk toezichtkader. - uw gemeente in de raming onderuitputting en taakstellingen opneemt. Wij kunnen alleen voldoende onderbouwde taakstellingen accepteren als structureel dekkingsmiddel. De posten "Nieuw voor oud" en "besparingen andere domeinen" in uw begroting zijn onvoldoende onderbouwd. Wij verwachten van u dat u lasten en baten realistisch raamt en dat u uiterlijk bij de begroting 2026 deze posten voldoende onderbouwt. - u van mening bent dat wanneer onderuitputting en taakstellingen niet (tijdig) worden gerealiseerd, u hiervoor uw stelpost nieuw beleid kunt inzetten. Die keuze is niet aan ons. Wij kunnen alleen de door u opgenomen onderuitputting en taakstellingen beoordelen. Wij vinden onderuitputting en niet-onderbouwde taakstellingen niet realistisch en brengen daarom dit bedrag in mindering op het structurele saldo in de meerjarenraming. Deze correctie zorgt ervoor dat de meerjarenraming naar ons oordeel sluit met een tekort. Dit heeft geen gevolgen voor de toezichtvorm maar zorgt er wel voor dat de voorgestelde IBT-kleuring voor het domein financiën oranje wordt.		
Omgevingsrecht VTH (voorheen Wabo)	Beoordeling 2025 Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Omgevingsrecht VTH, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Raalte groen. Er zijn nog wel verbeterpunten waar de gemeente Raalte het komende jaar aan kan werken. Verbeterpunten vorig jaar De gemeente is met de verbeterpunten uit het beeld 2024 aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in verbeteringen, maar er blijft op enkele onderdelen aandacht nodig. Beleidskader De gemeente Raalte heeft in 2021 VTH-beleid voor de thuishaken vastgesteld. Dit VTH-beleid bevat onder andere een probleemanalyse, strategieën, meerjarendoelstellingen en een risicoanalyse voor de bouw en RO-taken. Voor de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) maakt Raalte gebruik van de regionaal ontwikkelde toetsingsmatrix om te helpen bij de keuze rondom toezicht en handhaving, maar beleidsmatige keuzes ontbreken. Het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland	Groen	Inzicht in uitvoering en handhaving Sluitende beleids- en uitvoeringscyclus, die voldoet aan de beoordelingscriteria. Alle stappen van de cyclus zijn ingevuld. <i>Intensiteit toezicht:</i> laag - Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: 1 à 2 keer per jaar. - Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef)

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	is in 2024 door Raalte vastgesteld. In dit beleidsplan zijn onder andere een probleem analyse, strategieën en doelen opgenomen. Er is nog nadere uitwerking nodig voor een aantal van de gestelde doelen, zodat duidelijk is wanneer die doelen zijn gehaald. Voor de toezichtstaken wordt (gedeeltelijk) gebruikgemaakt van het dynamisch risico prioriteringsinstrument (RPI). Het blijft echter onduidelijk hoe de RPI precies wordt ingezet, hoe de risico inschattingen worden bepaald en welke prioriteiten daaruit volgen. Uitvoeringsprogramma Het uitvoeringsprogramma 2025 voor de thuishaken is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten de gemeente wil gaan uitvoeren. Daarnaast is aangegeven op welke wijze er gewerkt is aan het realiseren van de beleidsdoelen. In het uitvoeringsprogramma is beschreven dat er capaciteit is om de taken uit te voeren. Daar waar in eerste instantie capaciteitstekorten zijn, is toegelicht hoe deze tekorten worden ondervangen. Het uitvoeringsprogramma 2025 voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke activiteiten voor Raalte worden uitgevoerd. Uit het uitvoeringsprogramma blijkt dat voor Raalte geen actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen zijn gepland bij de Omgevingsdienst IJsselland. In het uitvoeringsprogramma zijn de meeste doelen uit het regionale VTH-beleid overgenomen en is aangegeven hoe hier aan wordt gewerkt. Rapportage en evaluatie Het jaarverslag 2023 over de thuishaken is tijdig vastgesteld. In het jaarverslag geeft de gemeente inzicht in de uitgevoerde activiteiten. In het jaarverslag geeft Raalte inzicht in de realisatie van de doelen, ook van de kwaliteitsdoelen. Daarnaast is er inzichtelijk gemaakt hoe Raalte voldoet aan de kritieke massa zoals deze is opgenomen in de kwaliteitscriteria. Het jaarverslag 2023 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland is tijdig vastgesteld. Het jaarverslag geeft inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Uit het jaarverslag blijkt dat er voor Raalte geen actualisatietoetsen of actualisaties van vergunningen zijn uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland. Het jaarverslag geeft geen inzicht in de realisatie van de voorgenomen doelen. Verbeterpunten Voor 2025 heeft de gemeente Raalte de volgende verbeterpunten: • Werk in 2025 aan uitvoeringsbeleid voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Opvolging:		

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	Het lag in de planning om al eind 2024 uitvoeringsbeleid voor de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) op te stellen en op te nemen in het uitvoeringsbeleid voor de thuishaken. In regionaal verband is echter geconstateerd dat de ervaringen met de uitvoering van de Wkb nog te beperkt waren om al in beleid om te zetten. Medio 2025 zal, wederom in regionaal verband, onderzocht worden of er voldoende ervaring is opgedaan met de werkwijzen om deze tot beleid te maken. Bedoeling blijft om dit uitvoeringsbeleid op te nemen in het VTH-uitvoeringsbeleid voor de thuishaken. • Evalueer het VTH-beleid voor de thuishaken in het jaarverslag 2024 en actualiseer het beleid waar nodig, zoals voorgeschreven in het Omgevingsbesluit. • Opvolging: • In het jaarverslag is hieraan in paragraaf 1.2. aandacht besteed. • Zorg voor verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken bij de Omgevingsdienst. • Opvolging: • Het regionale VTH-beleidsteam, waarin naast de gemeenten en de provincie ook de OD IJsselland zitting heeft werken in gezamenlijkheid aan de gewenst doorontwikkeling van de uitvoeringsdoelen in het uniforme regionale VTH beleid voor de taken bij de Omgevingsdienst. • Geef in 2025 beter inzicht in de werking van het dynamisch risico prioriteringsinstrument (RPI) en de daarbij horende risico-inschattingen, zodat inzichtelijk is hoe deze de toezichtstaken sturen. • Opvolging: • Ook dit verbeterpunt is onderwerp van overleg in het regionale VTH-beleidsteam. Alle partijen onderschrijven de wenselijkheid om zicht te krijgen op de werking van de RPI en de wijze waarop de RPI kan bijdragen aan de doelen op het gebied van toezicht. • Zorg voor een actualiteitstoets van de relevante vergunningen die bij de Omgevingsdienst zijn belegd en actualiseer deze indien nodig volgens de wettelijk vastgestelde termijnen. • Opvolging: • Actualisering van de vergunningen zal met ingang van 2026 deel uitmaken van de opdracht aan de OD IJsselland. Dit als onderdeel van de 'route naar een robuuste OD'.		

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	- Geef in het jaarverslag 2024 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst inzicht in de realisatie van de gestelde doelen. Opvolging: - De doelen zijn vastgelegd in 'VTH-uitvoeringsbeleid voor de OD-taken'. Dit beleid is medio 2024 door de individuele colleges vastgesteld. Inzicht verstrekken over de realisatie van de in het beleid opgenomen doelen kan derhalve in 2024 nog niet aan de orde zijn. In het VTH-jaarverslag over 2025 zal hierover worden gerappor		
Omgevingsrecht (voorheen Wro)	De Omgevingsvisie 'Horizon Raalte 2040' is op 26 november 2020 vastgesteld door de raad. Dit is een Omgevingsvisie conform de Wro. De gemeente is in 2024 aan de slag gegaan met visievorming in het landelijk gebied en heeft groeibeelden voor grote en kleine kernen ontwikkeld. Inschatting is dat zij vanaf 2025 gaat starten met een apart programma dat gericht is op de Groeibeelden. De gemeente Raalte werkt samen met de gemeenten Olst-Wijhe en Deventer aan een eerste wijziging van het omgevingsplan. Elke gemeente doet dat voor een kleine kern waarbinnen nagenoeg alle activiteiten samenkomen. Voor Raalte is dat de kern Luttenberg. Het is de bedoeling dat in 2025 een te publiceren plan is ontwikkeld.	Groen	De gemeente heeft de omgevingsvisie en haar werkzaamheden richting een omgevingsplan op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria).
Informatie- en archiefbeheer	Algemeen Het beeld van de gemeente Raalte over 2024 is gebaseerd op het <i>Verantwoordingsverslag informatiehuishouding 2024 gemeente Raalte</i> dat op 28 januari 2025 is vastgesteld door B&W en ter kennisneming is verstuurd aan de gemeenteraad. Ook zijn de bevindingen van het verificatiebezoek op 7 augustus 2024 meegenomen. Hiermee voldoet Raalte aan de informatie-afspraken in het kader van het IBT. Oordeel Het informatie- en archiefbeheer is grotendeels op orde. De gemeente neemt aandachtspunten ter harte en werkt continu aan verbetering van de informatiehuishouding. De grip op het informatie- en archiefbeheer neemt hierdoor toe. Op basis van het toetsingskader leidt dit tot de kleur groen. Digitaal werken In <i>Dim pact</i>-verband werkt de gemeente Raalte mee aan het project <i>PodiumD</i> dat het zaak systeem <i>e-Suite</i> moet vervangen door een systeem dat is gebaseerd op de <i>Common Ground</i> architectuur. Dit nieuwe systeem zou volgens de huidige planning in 2027 gereed moeten zijn. Ter voorbereiding hierop wordt binnen Raalte de implementatie voorbereid, waarbij onder andere het metagegevensschema is geactualiseerd. In 2024 is een concept Vervangingsbesluit opgesteld en deze wordt naar verwachting in 2025 geïmplementeerd. Ook is een e-mail regeling vastgesteld gebaseerd op de capstone-methodiek.	Groen	Zorg voor en beheer van archief op orde <i>Intensiteit toezicht:</i> laag Frequentie algemeen inspectie bezoek: eens per 3 jaar. Jaarlijks door zorgdrager vastgestelde horizontale verslaglegging via KPI's of vergelijkbaar, ontvangen door gedeputeerde staten. Een groene score is uitgesloten als vastgestelde verslagen niet door gedeputeerde staten zijn ontvangen.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	In DOWR-verband heeft een projectgroep een advies geschreven ter verbetering van het beheer en archivering van informatie in SharePoint. Dit advies wordt door de gemeente vertaald in een vervolgplan voor de herinrichting van de SharePoint-omgeving in 2025. Binnen de scope van dit project zijn ook herstelacties opgenomen. Bij het nieuw opgerichte Team CIO-bureau in Deventer zijn de DOWR brede functies van IM-adviseur, beleidsadviseur Informatiebeheer, enterprise architect, security officer, privacy officer en FG ondergebracht. Door beperkte personele capaciteit zijn er achterstanden ontstaan in de vernietiging van digitale archiefbescheiden. Deze zijn in 2024 deels ingelopen. Afronding is voorzien in 2025. Kwaliteitssysteem De impuls die in 2023 is gegeven aan de kwaliteit van het informatiebeheer is doorgezet in 2024. De kwaliteitszorg wordt hiermee op een hoger niveau gebracht. Om dit proces te continueren en te versterken is een projectleider zaakgericht werken aangesteld, die ook het project <i>Podium D</i> gaat voorbereiden. Archiefruimten Er is een verkenning uitgevoerd voor het toepassen van e-depotfunctionaliteiten in bronsystemen. Hieruit is gebleken dat dit op korte termijn niet realistisch is. Het doel is om in 2030 daarvoor in aanmerking komende dossiers volledig digitaal openbaar te maken, omdat overbrenging van digitale archiefbescheiden dan aan de orde is. In hoeverre de gemeente Raalte hiervoor een specifieke e-depotvoorziening nodig heeft wordt de komende jaren onderzocht. Voor het organiseren van de overbrenging van (onterecht) nog niet overgebracht archief is budget beschikbaar gesteld. In 2025 starten de werkzaamheden hiervoor. Aandachtspunten voor 2025 (ongewijzigd ten opzichte van 2024) - Digitalisering vergunningen en vaststelling vervangingsbesluit. Opvolging: In 2024 is verdergegaan met het digitaliseren van de bouwvergunningen en de Meldingen Brandveilig Gebruik. Ook ligt er een concept vervangingsbesluit klaar. Deze wordt in 2025 voor vaststelling aangeboden, waarop er actief kan worden vervangen. - Toezicht op gemeenschappelijke regelingen uitwerken. Opvolging: In 2024 is geconstateerd dat bepaalde onderwerpen (zoals bijvoorbeeld de archiveringsplicht) niet concreet zijn benoemd binnen de gemeenschappelijke regelingen. In 2025 gaan deze regelingen aangescherpt worden. - Formele overbrenging oud archief. Opvolging: In 2025 komt budget vrij om in ieder geval de komende twee jaar met		

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	werkzaamheden gerelateerd aan de formele overbrenging bezig te gaan. Verkenningen hiervoor en voorbereidingen hierop zijn in 2024 opgepakt en worden in 2025 uitgewerkt tot een concreet Plan van Aanpak. In 2025 kunnen, al dan niet met behulp van een externe partij, de verschillende archiefblokken van beschrijvende inventarissen worden voorzien, waarop er overgebracht kan gaan worden.		
Huisvesting statushouders	Ieder half jaar krijgen gemeenten per 1 januari en 1 juli door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het huisvesten van statushouders. De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de realisatiecijfers op peildatum 1 januari 2025 en aanvullende informatie verstrekt door de gemeente. Beoordeling: De gemeente Raalte heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2024. Dit maakt dat het kleurbeeld voor 2024 groen is. Daarnaast verdient de gemeente een compliment voor de getoonde inzet in de afgelopen periode. De gemeente heeft in de afgelopen periode in totaal 15 statushouders extra gehuisvest, daarmee is een voorsprong behaald op de taakstelling voor de eerste helft van 2025.	Groen	Voldaan aan de wettelijke taakstelling, inclusief het wegwerken van een eventuele achterstand uit vorige periode(n). <u>Intensiteit toezicht: laag</u> 1. Voortgang maandelijks monitoren. 2. Signalering: wanneer het er naar uit ziet dat de gemeente de taakstelling niet gaat halen, wordt een ambtelijk overleg ingepland waarbij informatie wordt opgevraagd en geëvalueerd wordt welke stappen genomen kunnen worden om aan de taakstelling te voldoen.
Erfgoed	De gemeente Raalte kent een erfgoed verordening uit 2023. De adviescommissie is belegd bij het Oversticht. Deze heeft 4 adviezen gegeven waarvan niet is afgeweken. VTH is zorgvuldig ingericht en vastgelegd in een jaarlijks programma. De archeologische verwachtingskaart is een belangrijk instrument bij ruimtelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorische en archeologische waarden zijn in het omgevingsplan geborgd.	Groen	Voldaan aan eisen Erfgoedwet: • het hebben van een actuele gemeentelijke erfgoedverordening; • het hebben van een onafhankelijke en deskundige gemeentelijke erfgoedcommissie; • deskundige uitvoering van vergunningverlening en handhaving ten behoeve van het aanbrengen van wijzigingen aan rijksmonumenten; • nieuwe bestemmingsplannen conform de Erfgoedwet. <u>Intensiteit toezicht: laag</u> • Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: maximaal 1 keer per jaar. • Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef).